

CURRENTA XVI.

A. D. 1880.

L. 3024.

Ułatwienie względem ukonstytuowania fundacyj pobożnych.

Co do fundacyj pobożnych, deklaracji co do przyjęcia, wzorów do listu fundacyjnego i t. d. ogłosiliśmy przepisy i wzory w kurendach: XII. z r. 1857, VII. z r. 1866, VII. z r. 1870, I. i XX. z r. 1864, IV. z r. 1873, XIV. i XXII. z r. 1869. Obecnie otrzymaliśmy od świętego c. k. Namiestnictwa z dnia 2. Czerwca 1880 l. 41969, nowy przepis normujący ułatwienie w ukonstytuowaniu fundacyj wraz z formularzem, które dla wiadomości i zastosowania się w całej rozciągłości P. P. Duchowieństwu udzielamy:

L. 41969. Z c. k. Namiestnictwa.

Aby uprosić i umożliwić śpieszne ukonstytuowanie fundacyj mszalnych i wypominkowych przedstawiła tu c. k. Prokuratora skarbu dnia 12. Lipca 1879 do l. 15430. wniosek; aby w tych wypadkach, gdzie ułożenie aktu fundacyjnego nie ulega żadnym trudnościom i może być uskutecznione według z góry oznaczonych zasad i przepisanych wzorów zarządzone zostało, ażeby po dokonaniu zabezpieczenia majątku zakładowego i otrzymaniu o tem wiadomości ze strony c. k. Prok. sk. Ordynaryaty biskupie same względnie urzędy parafialne bez dalszego odnoszenia się do c. k. Prok. sk. wedle wskazówek niżej podanych, zajmowały się ułożeniem aktów fundacyjnych dotyczących fundacyj mszalnych i wypominkowych, a wygotowane i przez dotyczące Urzędy parafialne, osoby lub korporacje duchowne wystawione akty fundacyjne c. k. Namiestnictwu wprost do zatwierdzenia przedkładały. C. k. Namiestnictwo zaś przesyłać by miało te akty fundacyjne przy zatwierdzeniu takowych c. k. Prok. sk. per *Videat ante expeditionem* do przejrzenia i wydania opinii, czyli odpowiadają wszelkim wymogom prawnym, przesyłając zarazem c. k. Prokuratorowi skarbu uwierzytelniony odpis aktu fundacyjnego celem zachowania go w swych aktach.

W myśl powyższych wniosków przedłożyła c. k. Prok. sk. w załączeniu 4 formularze aktów fundacyjnych biorąc w nich przykładowo za podstawę pewne fakta, mianowicie:

Ad A. dla fundacji mszalnój, jeżeli fundator za życia sam składa kapitał fundacyjny,

Ad B. dla fundacji wypominkowej na ten sam wypadek,

Ad C. dla fundacji mszalnój w wypadku, że fundacyę ustanowiono aktem na przypadek śmierci,

Ad D. dla fundacji wypominkowej na taki wypadek.

Odnosnie do tych formularzy czyni c. k. Prok. sk. następ. uwagi:

I. Akt fundacyjny zawierać winien:

1. imię i nazwisko fundatora, jego charakter, zatrudnienie, miejsce zamieszkania ewen. czas śmierci,

2. objawioną jego wolę w brzmieniu mniej więcej dosłowném, mianowicie z powołaniem na zdziałany może w tym względzie dokument, przytoczenie co ofiaruje jako kapitał fundacyjny, przy jakim kościele lub zakładzie ustanawia fundacyę w jakim celu t. j. jaką czynność duchowną wymaga i kiedy takowa ma być odprawiana, — i inne możliwe zastrzeżenia fundatora,

3. określenie, w jaki sposób ten majątek fundacyi został przekształcony i zabezpieczony, i w czyjem znajduje się przechowaniu, lub pod czyją opieką,

4. szczegółowe oznaczenie znamion efektów fundac. jeśli w takowych ubezpieczono majątek fundacyi,

5. oświadczenie plebana, że fundacyą tę przyjmuje w swoim i swych następców imieniu,

6. zobowiązanie się szczegółowe, jakie czynności duchowne kiedy i gdzie, tudzież pod jakimi warunkami i za pobieraniem jakiej rocznej należytości po wieczne czasy odprawiać będzie,

7. zobowiązanie przy fundac. mszalnych ile z dochodów fundacyi przeznacza na potrzeby kościelne (światło, wino, dzwony etc.) ile kościelnemu, organiście etc.

8. przyrzeczenie, że o całość fundacyi dbać będzie,

9. możliwe zastrzeżenia plebana, jak n. p. że dochody fundacyi do kongrui policzone być nie mogą,

10. wyrażenie liczby egzemplarzy w jakiej akt fundacyjny wystawiono, i gdzie takowe się znajdują,

11. podpis plebana w obec świadków pisać umiejących i potwierdzenie fundacyi przez Ordynaryat Biskupi i Namiestnictwo.

Ponieważ takie zarządzenie bez wątpienia przyczyni się do śpieszniejszego ukonstytuowania fundacyj w tych licznych wypadkach gdzie zabezpieczenie majątku fundacyjnego żadnym nie ulega trudnościom, a ułożenie aktu fundacyjnego według powyższych zasad jest łatwem, przeto c. k. Namiestnictwo ma zaszczyt udzielić niniejszém Przewielebnemu Konsystorzowi odpis tego projektu, przy dołączeniu formularzy dla listów fundacyjnych z uprzejmem wezwaniem, by zechciał co rychlój oznajmić tu zdanie, czy Przewielebny Konsystorz zgadza się na wprowadzenie tego uproszczonego i skróconego postępowania.

Lwów dnia 2. Czerwca 1880.

W zastępstwie: Orlecki.

A. Zarys.

Akt fundacyi.

N. N. (imię, nazwisko, stan fundatora — jego miejsce zamieszkania lub pobytu) złożył dnia 187 . . . w łać. (gr. kat.) urzędzie parafial. (konsystorzu biskupim lub u przełożonego konwentu OO) w kwotę złr. a. w. (lub

tyle a tyle obligacyj n. p. indemn. Gal. zach. Nr po 100 złr.) z przeznaczeniem by za odsetki od téj kwoty (tych obligacyj) pobierane, odprawiano corocznie i po wieczne czasy w dniach (tych a tych) w kościele paraf. w (lub kaplicy w) żałobne nabożeństwo (składające się z mszy św. śpiewanej etc.) za duszę (tęj a téj osoby — lub za pomyślność na intencją taką a taką.

Z kwoty powyższej zapłacono należytość rządową w kwocie . . . a za resztę zakupiono obligacyą (taką a taką lub książeczkę wkładową kasy oszczęd. na złr. . . . Nr. . . takowe na rzecz fundacyi mszalnej imienia (fundatora) przy łąc. kościele (konwencie) w zastrzeżono i urzędowi paraf. w (lub komu) w przechowanie oddano, — (lub: złożona obligacya indem. wymienioną została na oblig. indem. Lit. A. na . . . złr. i zastrzeżona na rzecz)

(lub: kwota powyższa ulokowaną została na hipotekę realności pod l. k. w i jest prawo zastawu dla téj kwoty intabulowane wedle Dom. pag. nr. . . . on. w stanie biernym téj realności na rzecz fundacyi mszalnej imienia). —

Gdy w ten sposób majątek zakładowy fundacyi i jój byt należycie zabezpieczone zostały — przeto podpisany pleban (przełożony konwentu etc.) który zarazem stwierdza odebranie w przechowanie i zarząd efektów fundacyjnych wyżej wymienionych, oświadcza niniejszém, że fundacyą tę z obowiązkami do niej przywiązanymi przyjmuje i zobowiązuje się w swoim i swych następców w urzędzie imieniu za odsetki corocznie od tych efektów (obligacyj) pobierane, odprawiać każdego roku po wieczne czasy zawsze dnia . . . albo wrazie przeszkody kanonicznej w dzień najbliższy poprzedzający kanonicznie wolny nabożeństwo żałobne, składające się z (takich a tych części składowych) za duszę . . . (lub na intencję)

Zarazem obowiązuje się podpisany pleban, płacić z dochodów téj fundacyi corocznie kwotę na światło — na paramenta — kościelnemu — organiście etc.

Przyrzeka wreszcie, że nad zachowaniem i całością majątku zakładowego czuwać będzie — zastrzegając sobie wszakże, że dochody z téj fundacyi w kongruę plebanowi obliczone nie będą.

W dowód czego podpisany — niniejszy akt fundacyi w 3. równobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przechowany będzie w archiwum parafialném (konwentu) dwa inne zaś w Konsystorzu biskupim w i c. k. Namiestnictwie we Lwowie, wystawia, i takowy w obecności dwóch uproszonych świadków i przy wyciśnięciu pieczęci (paraf.) własnoręcznie podpisuje.

N. N. jako świadek. Dano w

N. N. jako świadek.

(L. S.)

N. N.

B. Zarys.

Akt fundacyi.

N. N. z (imię, nazwisko, stan, miejsce zamieszkania fundatora) ofiarował, dnia 187 . . w łąc. urzędzie paraf. w krowę z przeznaczeniem by takowa u którego z gospodarzy jako krowa kościelna czyli żelazna umieszczoną została, i by za

czynsz od niej pobierany w każdą niedzielę i święto dusza ś. p. . . . (osoba, która ma być wypominana) wypominana t. j. modłom wiernych polecaną była.

Stósownie do woli fundatora, krowa ta umieszczoną została u N. N. gospodarza w który zobowiązał się dokumentem z daty jako czynsz za używanie téj krowy opłacać rocznie (wysokość daniny) tudzież wrznie poprzedniego wypowiedzenia — miesięcznego — zwrócić w zamian za krowę, kwotę . . . złr. lub inną krowę równéj wartości.

Obowiązki te N. N. zainbulowane zostały w stanie biernym jego gospodarstwa w wykazie hipot. . . karcie ciężarów B. poz. — w c. k. Sądzie pow. w —

Gdy w ten sposób majątek zakładowy téj fundacyi i jéj byt należycie zabezpieczone zostały — przeto oświadcza podpisany pleban, że pod warunkiem, by dochody z téj fundacyi w kongrue plebana wliczone nie były, fundacyę tę przyjmuje i zobowiązuje się w swoim i swych następców w urzędzie imieniu po wieczne czasy w każdą niedzielę i święto duszę ś. p. wypominać t. j. z ambony modłom wiernych polecać. —

W dowód czego podpisany niniejszy akt fundacyi w 3. równobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przechowany będzie w archiwum parafialném (konwenty) dwa inne zaś w Konsystorzu biskupim w i c. k. Namiestnictwie we Lwowie, wystawia, i takowy w obecności dwóch uproszonych świadków i przy wyciśnięciu pieczęci (paraf.) własnoręcznie podpisuje. —

N. N. jako świadek

Dano w

N. N.

N. N. jako świadek.

(L. S.)

C. Zarys.

Akt fundacyi.

Ś. p. N. N. imię, nazwisko, stan, miejsce zamieszkania lub pobytu fundatora zmarły dnia w zapisał ustném (pisemném) ostatniej woli rozporządzeniem dnia działaniem, grunt swój (tam a tam położony) kościołowi (klasztorowi) w z przeznaczeniem, by za dochody z tego gruntu pobierane (o ile możności przytoczyć w tem miejscu dosłowne brzmienie testamentu.)

Spadkobiercy fundatora wykonując wolę powyższą oddali grunt powyższy składający się (z tylu a tylu morgów, położony w gminie . . . a graniczący od wschodu z (gruntem Nr.) południa z (rzeką Nr.), zachodu (drogą wiodącą do) a od północy z (gruntem Nr.) w posiadanie fizyczne (łac. urzędu paraf. i t. p.) a równocześnie także fundacya mszalna ś. p. N. N. za właściciela tego gruntu w wykazie hipotecznym — w karcie własności B. poz. w c. k. Sądzie powiat. w zainbulowaną została.

Gdy w ten sposób majątek zakładowy fundacyi i jéj bytu należycie ubezpieczone zostały, przeto oświadcza podpisany pleban że fundacyę tę z przywiązanymi do niej obowiązkami przyjmuje i zobowiązuje się w swoim i swoich następców a w urzędzie imieniu za dochody z gruntu powyżej opisanego pobierane odprawiać każdego roku po wieczne

czasy — zawsze dnia (tego a tego) albo wrazie przeszkody w dzień najbliższy poprzedzający kanonicznie wolny (za duszę fundatora i t. p.) mszę św. żałobną (lub odprawiać nabożeństwo składające się)

Zarazem obowiązuje się podpisany pleban płacić z dochodów téj fundacyi corocznie kwotę na światło na paramenta kościelnemu organiście . . .

Przyrzeka wreszcie, że nad zachowaniem i całością majątku zakładowego czuwać będzie — zastrzegając sobie wszakże, że dochody z téj fundacyi w kongruę plebanowi wliczone nie będą.

W dowód czego podpisany niniejszy akt fundacyi w 3ch równobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przechowany będzie w archiwum parafialnem (konwenty) dwa inne zaś w Konsystorzu biskupim w i c. k. Namiestnictwie we Lwowie, wystawia i takowy w obecności dwóch uproszonych świadków i przy wyciśnięciu pieczęci (paraf.) własnoręcznie podpisuje. —

Dano w

N. N. jako świadek.

(L. S.)

N. N.

N. N. jako świadek.

D. Zarys.

Akt fundacyi.

Ś. p. N. N. z (imię, nazwisko, stan i miejsce zamieszkania fundatora) zobowiązał swego spadkobiercę by (do kościoła paraf. w kwotę na wieczysty wypomek za jego duszę ofiarował).

Za kwotę tę złożoną przez spadkobiercę, zakupioną została książeczka kasy oszczędności Nr. na opiewająca i zastrzeżona dla fundacyi wypominkowej ś. p. przy kośc. w którą podpisany pleban w swe przechowanie odebrał.

Gdy w ten sposób majątek zakładowy téj fundacyi i jój byt należycie zabezpieczone zostały, przeto oświadcza podpisany pleban, że pod warunkiem, by dochody z téj fundacyi w kongruę plebana wliczane nie były, fundacyę tę przyjmuje, i zobowiązuje się w swoim i swych następców w urzędzie imieniu po wieczne czasy w każdą niedzielę, święto, duszę ś. p. wypominać t. j. z ambony modłom wiernych polecać.

W dowód czego podpisany niniejszy akt fundacyi w 3ch równobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przechowany będzie w archiwum parafialnem (konwenty) dwa inne zaś w Konsystorzu biskupim w , i c. k. Namiestnictwie we Lwowie, wystawia i takowy w obecności dwóch uproszonych świadków i przy wyciśnięciu pieczęci (paraf.) własnoręcznie podpisuje.

Dano w

N. N. jako świadek

N. N.

(L. S.)

N. N. jako świadek.

L. 2845.

**Zadnej zmiany w Litanii do Wszystkich Świętych, bez zezwolenia
Stolicy apostolskiej czynić nie wolno.**

Często bardzo spotkać można w książkach do modlenia Litanią do wszystkich świętych, w której dodane są imiona świętych Pańskich, którzy nie są umieszczone w Litanii w brewiarzu się znajdującęj, ani nie są Patronami kraju polskiego, za takich przez Stolicę apostolską ogłoszeni i w Litanii do WW. Świętych umieszczeni. Otóż bez zezwolenia Stolicy apostolskiej, nie wolno żadnych zmian przedsiębrać w Litanii, nie wolno ani świętych dodawać ani wierszów jak następujący dekret dowodzi.

L a u d e n s e.

R. D. Angelus Castoldi Caeremoniarum Magister Cathedralis Ecclesiae Laudens. a sacra Rituum Congregatione haec quae sequuntur postulavit, nimirum: Iuxta Decretum Generale ejusdem s. Congreg. diei 31. Martii 1821 non licet titulo specialis devotionis, Litanii Sanctorum addere aliquem versiculum: attamen si non versiculum aliquem, licetne addere nomen alicujus Sancti, ac etiam nonnullorum Sanctorum praecipue si illi Patroni Dioeceseos habeantur? Si responsum hujus Sacrae Congregationis negativum esset, ab Oratore suprascripto humillime rogaretur, ut Fideles Laudensis Ecclesiae in publicis functionibus, in quibus Litaniae recitantur, illis congruenti loco nomina Sanctorum Episcoporum Confessorum Bassiani principalis Patroni ac Alberti Patroni minus principalis Laudensis Ecclesiae, nec non Iuliani et Fotiani pariter Episcoporum Laudensium, atque Sanctorum Martyrum pariter Laudensium Naboris, Felicis et Danielis, item S. Confessoris Gualterii et Savinae Patron. Laudensis Viduae addi permittatur.

Si vero adhuc responsum esset negativum, enixe petitur, ut saltem in Ecclesia Cathedrali nomina dictorum Sanctorum quorum corpora in eadem Cathedrali venerantur et ex antiqua consuetudine invocari solent in Litaniiis, eadem pia consuetudo ex gratia servari possit.

Sacra vero eadem Congregatio supradictis postulatis rescribere rata est: Negative in omnibus, juxta alia Decreta. Atque ita rescripsit et servari mandavit in Dioecesi Laudensi die 27. Septembris 1873.

Dekret ten służyć ma do wiadomości i użytku Przewielebnego Duchowieństwa.

Z Biskupiego Konsystorza,
w Tarnowie dnia 17. Czerwca 1880.

L. 2916.

**Polecenie fabryki wyrobów dzwonów kościelnych u P. Piotra Hilzera
w Wiener-Neustadt.**

Na prośbę Pana Piotra Hilzera ozdobionego tytułem c. k. nadwornego ludwisarza, polecamy te starodawną bo przeszło 40 lat istniejącą firmę. Z załączonego do prośby wykazu okazuje się iż, do końca roku w tej ludwisarni odlano dzwonów do Austrii 515

do Węgier 179, do Szląska 89, do Morawy 128, do Siedmiogrodu 18, do Czech 49, do Styryi 72, do Karynty 53, do Karniolii 50, do Bukowiny 2, do Galicyi 39, mianowicie: do Lwowa, Starójwi, Gręboszowa, Krakowa, Cmolasa, Grybowa, Chyrowa, Leżajska, Gorlic, Łącka, Dembicy, Jawornika, Bobowy i t. d. do Francyi 3, do Kroacyi 10, do Prus 10, do wschodnich Indyj 1, do Nadbrzeża 6, do Grecyi 4, razem dzwonów 1252 z wagą 10.943 cetnarów Wiedeńskich, zaś od 1. Stycznia 1876 dzwonów 680 z wagą 204.860 kilogramów, za śliczne dzwony odlane do kościoła ślubnego we Wiedniu (Votivkirche) otrzymał medal na wystawie powszechnej we Wiedniu. Odlewnia ta tem się odznacza, że P. Hilzer nowej konstrukcyi oprawę dzwonu sporządza nie z drzewa, ale z żelaza styryjskiego, która oprawa tem się wyszczególnia, iż bardzo lekko dzwonić dozwala, dzwonem nad 2.220 kilogramów wygodnie jeden człowiek dzwoni, nadto i w mniejszej wieży dzwony większe umieszczone być mogą dla tego, że mniejsze kołowanie dzwon czyni przeto tę ludwisarnię poleca Biskupi Konsystorz Przewielebnemu Duchowieństwu.

Z Biskupiego Konsystorza,
w Tarnowie dnia 9. Czerwca 1880.

listów zastawnych galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego
wylosowanych na dniu 11. Czerwca 1880 r.

Listy zastawne 4°.

Ser. I. Nr. 395, 482. Ser. II. Nr. 849, 908, 910. Ser. III. Nr. 1808 8029
9993 10901 11125 632 800 909 12006 381 671 830 13101 414 476 574 587
718 868 933 14053 119 254 423 612 617 626 659 820 983 15139 234 252
276 345 670 693 849 929 933 16019 258 268 294 453 455 477 601 617 627
817 960 17090 149 187 337 393 399 464 619 718 722 753 816 986 18063
133 214 363 560 800 19194 240 606 611 780 852 20024 047 084 106 132
199 225 235 245 258 271 416 473 Ser. IV. 1221 2057 539 581 973 3513 721
843 4295 505 553 566 578 669 745 935 956 976 5096 393 482 501 567
616 873 961 6274 379 380 443 564 593 630 891 933 999 7020 158 346 8141
202 391 415 Ser. V. 1098 747 2034 755 3215 4949 5099 6045 148 7541
8321 9066 730 844 987 10076 11266 12055 198 320 323 561 576 631 660
724 920 939 957 13066 112 151 176 203 227 232 237 243 244 312 335 354
370 476 495 682 713 761 888 934 14048 170 242 394 434 629 631 668 856
896 991 15099 166 304 338 438 488 511 556 683 780 814 831 846 849 893
920 16047 065 114 210 302 323 330 622 633 735 806 813 903 17292 416 417
526 634 661 839 919 992 18012 123 291 654 896 935 19130 181 202 291 297
563 701 802 20093 100 217 619 743 803 946 21176 268 22067 080 203 249
310 319 354 411 569 625 652 838 23114 228 500 677 851.

Listy zastawne 5°.

Ser. I. Nr. 43 Ser. II. Nr. 179 250 337 Ser. III. Nr. 107 149 154 225
350 366 505 791 885 891 1079 121 124 145 204 218 288 405 533 536 634

719 970 **2041** 117 175 250 261 290 450 649 679 770 **3290** 315 713 **4141** 157
 790 924 **5010** 106 604 680 905 **6219** 241 684 712 890 **7097** 336 337 543 668
 956 965 **Ser. IV. Nr. 172** 190 236 419 423 521 588 918 971 **1153** 204 507
2000 004 070 077 **Ser. V.** 206 296 325 380 401 483 520 545 554 673 752 815
 903 971 977 **1075** 423 434 672 919 **2637** 652 784 859 **3043** 062 068 091 171
 184 605 608 675 681 708 996 **4745** 836.

Listy zastawne 5% 37-letnie.

Ser. I. Nr. 67 **Ser. II. Nr. 19** **1513** 540 604 **Ser. III. Nr. 734** 830 **1502**
 333 **2557** 970 **3005** 204 567 4087 345 475 786 **5056** 059 592 798 **7631** 655
8081 109 132 598 781 940 960 **9105** **10630** 755 779 813 927 985 **11314**
Ser. IV. Nr. 455 877 **1230** 255 263 741 743 **2643** **Ser. V. Nr. 101** 391 790
1783 **2301** 377 **3430** 697 883 4087 127 290 639 774 **5777** 813 998 **6069** 128
 277 720 **7048** 233.

Dyrekcya Galic. Towarzystwa Kredytowego ziemskiego wzywa niniejszém posiadaczy tychże Listów zastawnych, aby się po wypłatę kapitału od dnia 31. Grudnia 1880 r. poczynszy, do kasy tegóż Towarzystwa we Lwowie zgłosili, ponieważ procentowanie tych Listów zastawnych z oznaczonym dniem ustaje, i gdyby kupony za dalszy czas wypłacane były, przy odbieraniu kapitału potrącone zostaną.

Z Konsystorza Biskupiego,
 w Tarnowie dnia 20. Czerwca 1880.

Plis ad aram suffragiis commendantur

N. 1852. Anima A. R. **Joannis Minarziczek** Capellani castrensis I. classis pensione provisi, qui die 31. Martii in Kufstein sacramentis moribundorum provisus anno ætatis 76 sac. 52 fatis cessit.

N. 2850. Anima Religiosi **Jacobi Romani Kurzeja** ordinis Cisterciensium qui die 2. Junii Sacramentis moribundorum provisus anno ætatis 59 sac. 23 in Domino obiit.

N. 2908. Anima Rdi **Kuczek Joannis** alumni Seminarii et auditoris s. Theol. in annum II. qui die 5. Junii Sacramentis moribundorum provisus anno ætatis 33. ad Dominum migravit.

JOSEPHUS ALOJSIUS,

Episcopus Tarnoviensis.

E Consistorio Episcopali,

Tarnoviae, die 5. Julii 1880.